

Krúdy az oldalzsebben

■ *Krúdy Gyula munkái. Arcanum-életműsorozat, DVD ROM. Arcanum Kiadó, Budapest, 2005. Ár-megjelölés nélkül.*

Napok óta duplán látok. Mióta megkaptam ezt a tenyérszerű, csillogó kerekességet – kétfelé vagyok. Vaskos köteteket kapdosok le a polcról, és egyidejűleg a képernyőre meredek. Hasonlíthatok. Mert hát a jövődő nemzedékeknek – tetszik nekünk, vagy nem, mindegy – lehet, hogy ez lesz majd a Krúdy-etalon. Hetvenöt centiméternyi könyvsor helyett egy tizenkét centiméter átmérőjű lényes lemezen elfér. Mi is? A teljes Krúdy? No, az azért nem. Huszonnégy kötetnyi szöveg: a húsz kötetből álló „Barta”, amely 1976-tól

1989-ig futott a Szépirodalminál, s még négy melléje csatolt mű – a teljesség igénye nélkül. Merthogy a teljes Krúdy – álmom. Lehetetlenség mindent összeszedni: jó szemű, báránytürelmű, matuzsálemi kort megérő kutatócsapatokra lenne szükség, hogy mindent feltárjunk a történelmi Magyarország 1892 és 1933 között kinyomtatott sajtótermékeiből. Jószérivel az is töredék, melyet ennek a nemrégiben piacra dobott DVD ROM-nak a szerkesztői digitalizáltak. A Szépirodalmi Kiadó sorozata korántsem volt teljes. Alkalmasint terjedelmi megfontolásokból kimaradt belőle szerzőnk ifjúkori novellisztikájának és regénytermésének sok darabja. A végén pedig jött a csőd, a kiadás abbamaradt.

De hát Krúdyt így is „beírták”. Lehet olvasni számítógépen, laptopon, s lehet hallgatni is a műveit, akár sétálva, merthogy hat kötetét (köztük *A vörös postakocsi* és a *Szindbád*) három színművész tolmácsolásában fülelhethetjük. Próza az utcájában! Ám megnézném azt a bibliofílt, aki beéri ennyivel. A képernyőről olvasás nehézkes, még lappal sem lehet villamoson, postai sorban állás közben vagy fürdőkádban percekkel visszalopni a hétköznapiakból a kultúrának. Gyanítom, sokára jön el az idő, mikor mondjuk *A padolini kísértet* nyomtatott példánya helyett ezt a lemezt adják kezünkbe a könyvtáros.

Nem az elektronikus szerkesztőtkel van baj. A párhuzamos médiumok – sok friss példa szemlélteti – jól meglernek egymás mellett. A technikát mi tanítjuk be, látjuk el információkkal. A gond az, mit táplálunk be a szolgáló gépekbe. Például 2005-ben beíratni *A tisztesz-lári Solymosi Eszter* 1975-ös megcsonkított (magyarán: cenzúrázott) szövegét, mikor itt van a Fábri Anna által helyreállított 2003-as kiadvány – ha nem is bűn, de hiba. Jókainak, Mikszáthnak van kritikai kiadása, aki abból indul ki, nem téved nagyot. Krúdy azonban csúszós textológiai terep, még a szakértőknek is ajánlott az óvatos haladás.

A sorozatkiadvány kiegészítése elhamarkodottan történt. A négy ráadás kevés. Ha a szerkesztők alaposabban körülnéznék a Krúdy-kötetek között, kezükbe kerülhetett volna az *Öreg szó az ifjakhoz* kiadatlan publicisztikákat tartalmazó összeállítása 1995-ből, valamint még korábbi a legtöbb ifjúsági regényét közlő *A cirkuszkirály* (Móra Kiadó, 1982). Míg a most kezdődött új életműkiadás eljut eddig, több év leperreg a kalendáriumban. Ez az olvasási technika amúgy is az ifjabb korosztályokat célozza meg. Gyermkeknek, fiataloknak kerülhetett volna a kezébe a mesemondó Krúdy Gyula. Mégsem így lett. Kaptunk is Krúdy-összest, meg nem is. A feladat hozzávetőlegesen tökéletes – mert abszolút tökély nem létezik – megoldása papírra, nyomdára, könyvkötőkre, no meg más szerkesztőkre maradt.